

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВКЗ. Особистісно-професійне зростання майбутнього вчителя

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»

Спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність А4.05 Біологія та здоров'я людини

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Особистісно-професійне зростання майбутнього вчителя
Викладач (-і)	Микитин Тетяна Василівна
Контактний телефон викладача	0981164092
Е-mail викладача	tetiana.mykytyn@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год., I курс, I семестр, залік
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro
Консультації	Очні групові та онлайн-консультації
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Особистісно-професійне зростання майбутнього вчителя» є вибірковою складовою освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). У процесі опанування курсу студенти ознайомлюються з теоретичними засадами професійного становлення педагога, психологічними механізмами розвитку особистості, особливостями самопізнання, самовдосконалення та професійної самореалізації у педагогічній діяльності. Значна увага приділяється формуванню емоційного інтелекту, комунікативної компетентності, лідерських якостей, розвитку навичок стресостійкості, а також умінню планувати власний професійний шлях відповідно до вимог сучасної освіти.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета викладання навчальної дисципліни полягає у формуванні компетенцій майбутніх учителів з теорії та практики організації професійно-педагогічної діяльності в ЗЗСО на засадах професійно-особистісного, морально-етичного та методичного становлення фахівця.</p> <p style="text-align: center;">Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ознайомитись з базовими теоретичними поняттями курсу, систематизувати зміст основних категорій; ● розвинути у майбутніх педагогів уявлення про педагогічну діяльність у школі як цілеспрямоване рефлексивне керівництво діяльністю учнів, усвідомлення себе суб'єктом цієї діяльності; ● сформувати у студентів гуманну позицію у розумінні мети й завдань власної педагогічної практичної діяльності; ● опанувати механізмами використання особистісного потенціалу для вирішення педагогічних завдань навчання і виховання; ● оволодіти елементами педагогічної техніки керування собою і взаємодією; ● усвідомити засоби і напрями професійного самовдосконалення; ● розвивати у майбутніх педагогів здатність до аналітичного осмислення педагогічної дійсності, навчання їх творчим підходам до визначення педагогічних дій у нестандартних ситуаціях, уміння приймати найбільш вдалі рішення у відповідності до педагогічних закономірностей та принципів навчання і виховання; ● сприяти розвитку морально-етичних категорій: обов'язку, відповідальності і честі як основам професійно-особистісного становлення молодого педагога; ● сприяти підвищенню рівня готовності до професійної діяльності в умовах залучення дітей з особливими освітніми потребами до інклюзивного навчання учнів в ЗНЗ. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати і оволодівати можливістю навчання впродовж життя; визнання необхідності інтелектуальної чесності.</p>	

ЗК 7. Уміння виробляти власну стратегію і тактику професійної поведінки, діяльності з урахуванням інтересів колективу, навички роботи в команді.

ЗК 10. Здатність до толерантної комунікації у професійній діяльності, спілкуватися без обмежень (учні, батьки, колеги).

СК 6. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан.

СК 8. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами.

СК 16. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег.

ПР 4. Визначає і враховує в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти, ефективно використовує стратегії роботи з ними, формує мотивацію та організовує їхню пізнавальну діяльність.

ПР 7. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та вміння формувати її в учнів.

ПР 8. Демонструє вміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу.

ПР 9. Використовує інновації у професійній діяльності, формулює, аналізує та розв'язує науково-педагогічні задачі, здійснює моніторинг власного професійного розвитку.

ПР 12. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

ПРН 5. Використовує знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини (у контексті педагогічного благополуччя та професійного здоров'я вчителя).

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
практичні	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Предметна спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I-й	A4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	I-й	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні	сам.роб.
Тема 1. Концептуальні підходи до проблеми професійного та особистісного становлення молодого вчителя. Особливості формування професійної спрямованості та компетентності у майбутнього вчителя ЗЗСО.	2		8
Тема 2. Професійно-педагогічна діяльність учителя ЗЗСО та готовність до неї молодого фахівця.	2	2	10
Тема 3. Роль морально-етичних знань у професійно-особистісному становленні педагога.	2	2	6
Тема 4. Адаптація молодого вчителя до педагогічної діяльності в ЗЗСО.	2	2	8

Тема 5. Ведення вчителем шкільної документації. Особливості організації методичної роботи в ЗЗСО з молодими педагогами.	2	4	10
Тема 6. Специфіка моделювання роботи вчителя інклюзивного класу.	2	2	8
Тема 7. Організація вчителем педагогіки партнерства з батьками учнів ЗЗСО.	2	2	10
Заг.:	14	16	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>Система методів оцінювання складається із двох видів контролю: поточного та підсумкового.</p> <p>Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних проектів, контрольні роботи,) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навиків та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. <p>Упродовж поточного контролю, на практичних заняттях, студент може максимально набрати 50 балів (45 балів – за усні відповіді на практичних заняттях та 5 балів - КСР).</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у формі залікової роботи – індивідуального завдання (максимальна оцінка – 50 балів). Підсумкова оцінка розраховується за сумою накопичених впродовж вивчення дисципліни балів.</p> <p>Впродовж вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і практичних занять; - брати активну участь в роботі на практичних заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання.
Вимоги до письмової роботи	<p>У письмовій роботі студент повинен продемонструвати уміння синтезувати теоретичні і практичні знання, отримані в межах дисципліни. Під час підсумкового залікового чи індивідуального завдання розглядаються контрольні питання, тести, лексичний мінімум, ситуаційні кейси, запропоновані у методичних розробках для студентів, здійснюється контроль практичних навиків і умінь за темами змістового модуля. Усі відповіді повинні бути подані чітко, грамотно, у заданій послідовності.</p>
Практичні заняття	<p>Практичні заняття відбуваються згідно наперед наміченого плану. Під час практичних занять також відбуваються</p>

	індивідуальні захисти завдань. Також відбувається захист індивідуального завдання у формі публічного захисту. Максимальна кількість балів за практичну роботу - 100.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення всіх тем навчальної дисципліни. До підсумкового контролю допускаються студенти, які були присутні на всіх передбачених програмою лекційних і практичних заняттях і при вивченні кожної теми набрали не менше 50-ти балів. Студентам, які мали пропуски занять, дозволяється ліквідувати заборгованість протягом наступних після пропуску двох тижнів.
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік. Форма здачі: комбінована (письмова з усним захистом).

7. Політика курсу

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://is.gd/tB2zi9>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://is.gd/eeiJX8>

Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника» <https://is.gd/EtCjNG>

Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.

Неприпустимі списування, студент повинен вільно володіти матеріалом.

Якщо студент пропустив більше 50% занять, він повинен пройти тестування на сайті дистанційного навчання і тільки тоді буде допущений до написання залікової роботи.

Обов'язковим для допуску до екзамену є відвідування більше 50% занять, робота на заняттях, виконання тестових завдань.

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

Можливість зарахування результатів неформальної освіти. Рекомендовані платформи: Coursera, EdX, Prometheus.

8. Рекомендована література

1. Аматыєва О., Саяпіна С. Психологія педагогічної діяльності. Курс лекцій для студентів педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів / О. Аматыєва, С. Саяпіна. Слов'янськ: СДПУ, 2010. С. 120-167.

2. Барабаш Ю.Г., Позінкевич Р.О. Психолого-педагогічні основи вибору професії: Навч. посіб. РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2003. 201 с.
3. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: Монографія. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004. 243 с.
4. Завалевський Ю.І. Сучасний вчитель: вимір часу: Навчально-методичний посібник для вчителів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів. К.: Видавничий дім «Букрек», 2008. 288 с.
5. Ложкин Г.В. Практическая психология конфликта : учеб, пособие. / Г.В. Ложкин, Н.И. Повакель. К.: МАУП, 2000. С. 206-209.
6. Професійне становлення майбутнього вчителя: монографічний огляд / за редакцією Л.В. Кондрашової. Кривий Ріг, 2006. 327 с.
7. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: [навч. посіб.]. К.: Вища школа, 2004. 335 с.

Викладач

Микитин Т.В.